

NHIỀU TÁC GIẢ

HOÀNH SƠN QUAN - ĐÈO NGANG

VẤN ĐỀ LỊCH SỬ VÀ DI SẢN VĂN HOÁ

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

HÌNH TƯỢNG HOÀNH SƠN TRONG VĂN CHƯƠNG TRUNG ĐẠI

ThS. Lê Công Anh⁽¹⁾

ThS. Huỳnh Văn Thắng⁽²⁾

Suốt chiều dài lịch sử Việt Nam, ít có dãy núi nào lại mang nhiều tầng ý nghĩa biểu tượng như Hoành Sơn - dải núi ngang nhiên chắn giữa đất trời, vừa là biên giới tự nhiên, vừa là ranh giới của lòng người, vừa là chứng tích của những cuộc phân tranh, vừa là nơi giữ gìn những nỗi niềm thân thế, tha hương và hoài vọng thống nhất. Từ phế tích Lũy Lâm Ấp có từ thế kỷ IV, qua con đường đèo được Ngô Tử An cho xây dựng năm 992, đến lời tiên tri nổi tiếng của Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm “Hoành Sơn nhất đái, vạn đại dung thân”, rồi thời Nguyễn dựng Hoành Sơn Quan và khắc hình tượng dãy núi vào Cửu đỉnh, Hoành Sơn đã trở thành một “địa trục” vừa thực vừa thiêng. Và trên cái nền địa linh ấy, các nhà Nho trung đại đã thả hồn mình vào đó những vần thơ đầy ám ảnh. Họ không chỉ ghi lại cảnh sắc, mà còn gửi cả thân phận, hoài niệm, lý tưởng và cả những day dứt về thời cuộc...

Lời tiên tri lịch sử và biểu tượng địa chính trị

Khi người ta nói về dãy Hoành Sơn, điều đầu tiên thoáng lên trong ký ức văn hóa dân tộc không phải là một danh thắng tĩnh lặng, mà là một chôn phân giới, một ranh giới thiêng liêng mà bước qua đó, con người không chỉ đổi thay phương hướng gió mùa mà còn đổi thay số phận. Trên bản đồ Đại Việt, dãy núi này chạy ngang từ Trường Sơn đổ ra Biển Đông, như một con đê khổng lồ mà tạo hóa đắp lên để phân định hai miền văn hóa, hai vương triều, hai tiếng nói của yêu thương và chiến tranh. Không phải ngẫu nhiên mà các bậc đế vương như Lê Thánh Tông dừng ngựa nơi đỉnh đèo, các danh sĩ như Nguyễn Du, Nguyễn Khuyến, Cao Bá Quát để lại những vần thơ ám ảnh nhất đời

(1), (2) Trường Đại học Khoa học Huế.

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

Lô D20, Ngõ 19 Duy Tân, Phường Cầu Giấy, TP. Hà Nội

Điện thoại: (024) 6687 8415

E-mail: lienhe@nxbtrithuc.com.vn

Nhiều tác giả

HOÀNH SƠN QUAN - ĐÈO NGANG
VẤN ĐỀ LỊCH SỬ VÀ DI SẢN VĂN HOÁ

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập

BÙI THỊ THU HẰNG

Biên tập:

PHAN THỊ THANH NHÀN

Trình bày

QUANG DƯƠNG - KHÁNH LY

Vẽ bìa

QUANG DƯƠNG

Ảnh bìa: Thanh Hải

Đối tác liên kết:

THÁI SƠN - LIÊN HIỆP CÁC HỘI KH&KT HÀ TĨNH

ISBN: 978-632-636-496-5

In 250 cuốn, khổ 16x24 tại Công ty Cổ phần In Hà Tĩnh, số 153, Hà Huy Tập, Phường Thành Sen, Hà Tĩnh. Giấy đăng ký KHXB số: 2756-2026/CXBIPH/3-85/TrT. Quyết định xuất bản số: 937/QĐLK-NXBTrT của Giám đốc NXB Tri thức, cấp ngày 24 tháng 7 năm 2026. In xong và nộp lưu chiểu năm 2026.

Hoành Sơn quan - Đèo Ngang được xây dựng trên đỉnh đèo Ngang năm 1833. (Ảnh: Tư liệu)

Hoành Sơn Quan - Đèo Ngang cùng với núi Hồng Lĩnh là một trong hai danh thắng của Hà Tĩnh được khắc trên Cửu Đỉnh Huế

ISBN: 978-632-636-496-5

Giá: 220.000đ